

REDACȚIA

Nr. 216, Șosea Ferencz-u. Nr. 22

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
 1 an ..... 20 cor.
 6 luni ..... 10 cor.
 3 luni ..... 5 cor.
 1 luna ..... 1 cor.
 La de Duminică pe un 4 cor.
 în Honved și străinătate pe un 45 franci
 în rest

Abonamentul nu se înșoară.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Șosea Ferencz-u. Nr. 22

INSERȚIUNILE

de un de gramă: prima dată la
 unu; a doua dată la două; a treia
 dată la trei de fiecare publicație.

Adreșele de comandă, cât și plățile
 să se facă în avans la Arad.

Rețeta pentru orăș și comitate:

Carte de adresă nu se primesc.

M. Sa pentru drepturile popoarelor.

Pe când în Țara Ungurească și chiar
 cealaltă parte a împărăției, în Austria,
 ni partide cari pun pedeci s'ajungă și
 poporul la drepturi, din Viena se scriu ur-
 toarele:

La 27 Noembrie M. Sa primind
 Prathoner, primarul din Bozen, a
 că trebuie să li-se dea popoarelor
 dreptul de alegere cel mai larg,
 că dreptul de vot pentru fiecare
 bășean în vîrstă de 24 ani; votarea
 se face în taină, să nu știe slujbașii
 în a votat alegătorul, ca să nu fie
 gonit nimeni, car votarea să o facă
 care alegător în satul său. Este atât
 ca dreptate să li-se dea popoarelor
 drept, încât nimeni nu se mai
 ate încumeta la împotrivirea ducerii
 împlinire a noiei schimbări.

Se scrie de asemeni, că în ziua de 28
 Noembrie în sfatul împărătesc din Viena
 Hübner, întâiul sfetnic al Coroanei, într'o
 vorbire, a zis:

Guvernul (cârma) este de părere,
 cel mai bun mijloc de apărare
 naționalităților mai mici la nu-
 este să se facă cercuri elec-
 tale, fie acestea cât de mici, ho-
 ite după naționalitate (limbă). Va
 propune deci o așa împărțire a
 cerurilor de alegere, ca să se poarte
 să stărti naționalităților, să se în-
 jure frecările dintre popoare și
 dului de autonomie națională să-i
 deschidă cale largă.

Ce zic la toate acestea căpeteniile par-
 or maghiare cari nu vor să dea drep-
 poporului?

Alegerea dela Hunedoara, care se
 face Marți la 5 Dec. e urmărită de toți
 băni cu mare luare aminte.

E nădejde ca steagul național să fie
 la isbândă. Deputații români toți s'au
 acolo și cutrieră satele să deștepte po-
 ul. De aceea Duminică și Luni ei nici
 pot merge la adunările populare, ce erau
 e fină, dar cari astfel s'au și amânat.

Politica în armată.

Din cele ce se petrecură mai înainte
 în salele parlamentului și se petrec acum
 în salele comitatelor, se învederează, că în
 Ungaria viața publică e coruptă. Suntem în
 plinul anarhiei.

Procesul Zeysig a învederat apoi, că
 această anarhie este diriguată de frun-
 tașii coaliției. Sigur, că precum Bánffy și-a
 avut pe Zigányul, Banethul și Dénesul său,
 își vor avea și ceialalți corifei ai coaliției pe
 pesevenchiilor lor.

Tot așa 'și are și guvernul pe pese-
 venchiilor săi: uite pe Fekete József, care intră
 în tovărășia țigăneștilor săi și destăinuște
 stăpânilor săi Fejerváry și Kristóffy accia
 ce să pregătește în Berlin; până și manus-
 crisul broșurei Zeysig ajunge în mâinile mi-
 nistrilor înainte de punere sub tipar.

Pesevenchi iei, pesevenchi colo, pretu-
 tindenea corumpând viața socială. Și acești
 pesevenchi sunt sârbătorii și niște eroi
 naționali și vanitatea lor prea mărită ca și
 virtute cetățenească. D'apoi, că asta-i țara
 pesevenchilor! ar zice Hübsch, dacă ar mai
 trăi și s'ar abate prin Ungaria.

Dar cum stăm cu armata?

De odată ne vin două știri cari par a
 sta în nex causal cu criza noastră: Impă-
 ratul Wilhelm II ține să accentueze în se-
 natul imperial importanța triplei-alianțe; iar
 ministrul nostru de războiu 'și dă dimisia
 pentru că nu poate satisface pretenziunile
 triplei-alianțe.

Vorba e, că armata noastră este mai
 slab echipată în Europa. Manlicherul nostru
 este pușcă de soc pe lângă armele altor
 state; iar tunurile artileriei noastre, treasuri
 în fața tehnicei străine; stăm dar cu piep-
 turi descoperite în cazul unei eventualități,
 căci coaliția nu votează nici un ban pentru ar-
 mata comună.

Și aceste piepturi sunt piepturile
 flăcăilor noștri, floarea națiunii și bucuria
 părinților; iar nu piepturile pesevenchilor lui
 Bánffy etc.

Pieptul soldatului rus e cel mai bun
 zid, ziceau muscalii; dar însă cum prăbu-
 șiră acele late piepturi tehnica piticilor ja-
 ponezi!

Aceasta soarte ne așteaptă și pieptu-
 rii fiilor noștri dacă nu se termină criza,
 și noi n'avem feciori de măcelărie ci de
 purtători de arme vitejești.

Dar nu aceasta este totul.

Conspirații au străbătut prin pesevenchiilor
 săi și intră în șirurile armatei, unde propaga
 nesubordinarea și ura față de șefii armatei;
 cu un cuvânt demoralizarea armatei.

Semnele demoralizării se și ivesc, dar
 conflictele se previn prin circumspecții in-
 compatibile cu vigoarea unei comande mi-
 litare.

Regimentele maghiare numai pe chipiu
 mai poartă pajura împărătească; în inimă
 poartă cultul lui Kossuth, imperialismul lui
 Zigány Árpád.

Și cum imperialismul lui Zigány e o
 negațiune a monarhiei Austro-Ungare, este
 evidentă anarhia în inima regimentelor
 maghiare.

Fie-ne permis a simboliza imperialis-
 mul lui Zigány Árpád. Credem a-l pute
 numi: țiganiada Bánffyana.

Prin indiscreția foilor straine ni-s'a dat
 a ști din când în când, că și în corpul ofi-
 ceresc a intrat șovinismul politic dacă nu
 tocmai țiganiada Bánffyana. Cazul din ca-
 sina militară a fortăreței Arad e o signa-
 tură a felului de gândire din armată.

Să revenim la caz.

Regulamentul prescrie ca oficerii să
 vorbească limba regimentului. Limba regi-
 mentului și la regimentul comun Nr. 33 și
 la batailionul de honvezi trebuie dar să fie
 cea românească, căci Românii fac cam
 80% din ele.

Oficerii dela regimentul comun, ori cum
 să numește împărătesc, cer și posibilitatea
 de a o învăța prin lectură și anume cer
 abonarea «Tribunei». Oficerii de honvezi
 însă, cari ar avea aceleași datorințe regle-
 mentare, nu vor aceasta pe motivul, că
 «Tribuna» ar fi fost confiscată și condam-
 nată pentru agitație contra integrității sta-
 tului. Va să zică fac aceea ce regulamentul
 oprește: politică.

Și ce politică?

Să suprimăm organul care apără
 drapelul pe care ei ca soldați au ju-
 rat credință, pe organul acela, care verbu-
 vează în timpuri atât de grele voluntari sub
 drapelul ce poartă pajura împărătească; pe
 organul acela, care propaghează alipire cătră
 tron și patrie; pe organul acela, care face
 educația ordinei morale în stat; pe orga-
 nul acela, care combate imperialismul țiga-
 niad al lui Bánffy; pe organul acela, care
 cutrieră satele românești ca să îndemne
 poporul a da Cesarului accia ce este a Ce-
 sarului, celui cu dajde, dajde, ca din acele

Janus institut de asigurare mutuală pe viață în Viena

— s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili —
 este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață

pentru Austro-Ungaria.

Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik Lerchengasse Nr. 17. (Telefon 422.)

Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora acci- Premii eftine.
 dental capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani Plătirea în caz de duel
 și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de răz-
 bol — Fără timbru de poliță și taxă de stat. — Plătirea la moment.

Starea de asigurare 111.000.000 cor.
 Sumele de asigurare plătite până acum 56.000.000 "
 Avera institutului 31.000.000 "

dajdi, să se poată susține armata condusă de voi și să nu ajungeți a nu mai putea primi lefuri ci chiar și de champagner să vi-se ajungă.

Și când a fost confiscată Tribuna pentru agitație contra integrității statului? Cine este nemernicul care va spune această minciună?

Noi am fost numai condamnați de curtea cu jurați în procese politice? Dar verdictul de Sâmbătă, când a achitat pe autorul imperialismului Hohenzolernesc în Ungaria, n'a condamnat imperialismul Austro-Ungar, pe care voi îl serviți, — pe stăpânul vostru?

Și decând Curțile cu jurați civile sunt juri de onoare pentru casele militare?

Ei, și honvezii aceia cari constituie ba-talionul din Arad nu sunt români și ei? Nu ei sunt chemați să apere patria aceasta? dar nu cu limba voastră, ci cu brațele lor românești. Ori numai brațele sunt ale patriei, iar sufletul lor al ghehenei?

Așa ar fi dar să fie visata armata maghiară? să nu fie admisă în ea limba mamei soldatului? Dapoi, că atunci aceasta nu mai este armată, ci cazarmă de maghiarizare.

Ei bine, dar cu limba, fie ea cum va fi de treicolorată, nime nu te primește în alianță, nime nu se teme de tine. De aceea Wilhelm bate la ușă, Pietreich să duce de acasă: iar cine știe, dacă Rusia după-ace va da constituție, nu va gândi să-și spele aici rușinea japoneză de pe arme și apoi abstrăgând dela aceasta vecinică năluca nordică, stă ca un vecinic adevăr axioma: unde-i stărv, acolo se adună cioarele.

Nu faceți stărv din superba armata Austro-Ungară, voi mititei coaliționiști.

Iarășî Széll? În articolul nostru „Conspirația”, din N-rul 213, am arătat rolul lui Széll în organizarea coaliției de azi. Foile din Budapesta aduc acum știrea, că coaliția apelează iarășî la Széll Kálmán să scoată carul coaliției din glod.

Așa se și cuvine. Cine a băgat carul în pietri, acela să-l scoată.

Aflăm însă, că dl Széll își face coada colac, căci asta-i firea lui.

Lacrimi de crocodil.

Pe când eroii coaliționali de pe la comitate silesc autoritatea executivă de stat, ca să intervină cu forța armată, pentru a pune în mișcare aparatul administrativ; pe când presa șovinistă agită cu spume la gură contra restabilirii ordinii; pe când parvenitismul politic, înfășurat în mantia „patriotismului”, provoacă adevărate rebeliuni și orgii sângeroase în capitală și în alte orașe mari, în centrele comitatelor; pe când sărăcia încarcă navele cu emigranți în America; pe când creditul statului nostru se clatină prin neplatirea dărilor — propagată și impusă chiar de coaliție — e și amenințată chiar gestiunea financiară a statului; pe când în Peninsula-Balcanică se ivesc preludiile unor

complicațiuni, iar țara noastră nu dispune de contingentul de armată necesar; pe când statul e nevoit să suspende ajutoarele ce da comitatelor, atât pentru înfrângerea rebeliunii cât și pentru lipsa de bani; pe când, din lipsa de recruți sunt chemați sub arme rezerviștii, — o, atunci, atunci plâng cu lacrimi de crocodil ziarele șoviniste, plâng soartea bieților rezerviști.

E tristă situația bieților rezerviști, e neagră viața lor, dureroase pierderile de timp, muncă și câștig, la cari sunt reduși; dar cine a provocat năpăstuirea lor? Cine a provocat-o, decât acei cari plâng — lacrimi de crocodil.

„In timpul modern — se vaetă „Aradi Közlöny”, Nr. 277 — în timpul acesta grozav de nervos și furtunos al nostru, când sufletul omenesc este cutremurat de niște evoluții ca furtunile și cutremurele de pământ și când dorințele neînfrânate ale mulțimei luptă, așa zicând, pentru o nouă ordine lumească; când neamuri până acum abea luate în seamă urmăresc idealuri mari, vechea ordine este zguduită în temelie de masele mari anonime din adâncurile societății; când direcțiunile politice năvălesc una în potruva celeilalte, calcând în picioare orice considerațiuni de sentiment și stimă; când fie-care dintre vrăjmași se înfierbântă numai pentru idea biruinței sale, uitând că datoria fiecăruia este, chiar și prin înfrânarea proprie, să contribuască la binele general și libertatea publică; când puterea legii se încurcă în criză, duritatea și silnicia caută a se manifesta, terorismul trece din lumea de bazme în lumea reală, ca să răscolească viața și afară de ale sale alte supoziții să nu suferă; în aceste primejdiioase fierberii ale pământului maghiar, în erupțiunile sale de criză, de-odată, nu pe neașteptate, dar izbitor vorbește porunca, care cu o severitate crudă și neîndoielnică dispoziție, va preface, în câte-va săptămâni, aspectul a cincizeci de mii de familii; căminul se cutremură, izvoarele de câștig ale familiilor seacă iar apele sărate ale mizeriei se revarsă: oameni întregi, bărbați destoinici la muncă își părăsesc datorințele izvorâte din porunca divină, încețoșă de a fi îngrijitorii alor lor, iar orașe și sate răsună de plânsetele familiilor părăsite, de vaetele cerșitorilor: pe rezerviști, cincizeci de mii de susținători de familie, i-au chemat la serviciu militar, pe timp de iarnă grea...”

În chipul acesta plânge confratele maghiar soartea rezerviștilor și a familiilor rezerviștilor, face apoi apel la public, să înceapă colectări pentru nenorocitele familii părăsite de capi, dar nu are cuvânt de înfierare pentru banda coaliționistă, care, precum aceasta plagă și atâtea alte pacoste sub cari gemem a adus țării; acea bandă, care din țara aceasta a făcut un pat cald anarchiei, întemeiate pe îngânfarea și setea de mărire a unor elemente perverse, capabile de a jertfi totul, țara, instituțiile ei, liniștea și siguranța statului, pânea sără-

cimeii, — pentru a-și satisface orgoliul socotit.

Nu pomană, ci legalitate se cere în stare normală îi trebuiește popului. Nu lacrimi de crocodil, ci răsădarea cinicilor falși patrioți, că să scrie de patimi ca a rezerviștilor; la această să răspundă confratele „patriotic” din Arad. Ori îi este teama, să nu ajungă la alb, într-o astfel de înfățișare? Tânguindu-lui nu-i altceva, de cât lacrimi de crocodil.

Telegrame.

Budapesta, 1 Decembrie. Poliția a oprit contele Vigyázó, ales fără lege viceșpan, să intre în casa comitatului. Vigyázó se dusesse însoțit de Pronay, Keglevich Gábor și Holló, pentru a arăta slujbașilor comitatului și a lua în primire slujba.

Baronul Perényi, noul șpan al comitatului Ugocea, a depus ieri jurământul și a luat în primire mire seacumul.

Petersburg, 1 Decembrie. Intre marinarii răsculați și luptele aduse din alte părți la Odessa s'a dat o luptă sângeroasă. Răsculații au fost învinși. Pe locul de luptă au rămas peste 500 morți.

O altă știre spune, că un mare principat a fost tras cu revolverul asupra țării și l-a aruncat în mână.

Tot așa de senzațională este știrea că primul ministru Witte a fost arestat.

O criză rezolvată.

De mai multe luni la banca „Economia” din Cluj erau mari neînțelegeri între membrii din direcție, dar mai ales mari nemulțumiri împotriva directorului Dr. Amos Frâncu, avocat.

Marți s'a ținut adunarea extraordinară care a pus capăt certei, ce primejduia banca. Membrii vechei direcțiuni au trebuit să se retragă și astfel Dr. Amos Frâncu a fost ales afară — iar în nouă direcție s'au ales Alexandru Vajda de Voevod, mare proprietar, Brutus Hodoș, (directorul „Patriotului” Blaj), Leontin Pop, jude de Tablă, Almas, avocat, Dr. I. Marcu și Dr. E. Dăianu.

Adunarea dela Hațeg.

Duminică s'a ținut la Hațeg o mare adunare prezidiată de bătrânul luptător Munteanu. La adunare au luat parte deputații V. Demetrescu, Dr. St. C. Pop, Dr. N. Comșa și Dr. A. Vlad, cari toți au ținut vorbiri înșuflețitoare și au vorbit d'asemenea Dr. V. Bontescu, cerând sufragiul universal.

Deputații li-s'a făcut primire strălucită. Vorbirea de binevenire a ținut-o înflăcăratul naționalist Dr. Straițariu, avocat.

La adunare au luat parte până la urmă și oamenii, între cari nemeșii din Silvaș au venit cu vestita lor muzică. Totul s'a petrecut în cea mai înălțătoare.

Adunări populare.

Vlaicoveți Luni 4 Decembrie.
Oravita Duminică 10 Decembrie.

Magazinul de haine bărbătești și de copii a lui

Holtzer József din Arad.

Mare asortiment de stoffe din țară și străinătate, precum și haine de școală, paltoane și costume pentru copii.

Croitorie eminentă.

Atelier și lucru propriu!

Prețuri surprinzător

de ieftin

Un monument.

Un timp, o marcantă figură preotească a încetat din viață. Ca preot s'a distins în zeul său pastoral și prin probitatea sa casnică.

Biserica l-a distins cu titlul de vicar protopop și l-a chemat la catedra teologică din satul său însă a dorit liniștea familiară. Era familia lui cea mai estină și casa sa familia proprie.

Întruna și în alta, stăpâna era linia păcii. A dat a împodobi bisericile și școlile frumozilor Torac, spre mărirea lui Dumnezeu și mului românesc; iar casa părintească, în doi preoți eclogici. Tempea, cel bătrân, nepotul și părintele Suci, tatăl doamnei, zi de zi își făceau vizitele reciproce, erau în serviciu la bătrânețele lor de fiu și fiică, live girare și noră, totul îi făcea împreună familie strânsă. Căntul cântărilor de biserică era brațul sufletesc a acestei senine

Doamna Anastasia Tempea, preoteasa de onoare familiară, rămasă singură în văduvie, a ridicat peste moartea adoratului soț și un monument pentru călăuzirea de biserică și 40.000 cor. dăruiește fondului pentru episcopatul în Timișoara: 40.000 cor. alumnul ortodox-român din Timișoara și pentru parohia Toracului.

Ne închinăm înaintea acestui monument în memoria amicală noastră și mării noastre române, de generoasa doamnă, Anastasia de născută Suci, care „partea cea mai mare ales“ pentru eternizarea numei ce

scrie și rugămintele sunt centrul culturii. S'a adus din prisosință, posterității îi răzădăciunile pentru suferințele celor ce au adus Doamna Tempea și rămasă singură, ea a rămas mama copiilor sraei, suplinește probele pe pământ și a pus piatră fundametală la noua cetate sfântă ce se plămădește în

noastră. Românii, prinzim astăzi nu numai o parte pentru întărirea așa zămintelor noastre și culturale, ci primim și o întărire a ei. Că sentimentul de conservare atât de mare în poporul nostru și are rădăcinile în familie, unde este cultivat de cătră țeromână. Și aceasta întărire a credinței este prăstiat capital moral pentru noi, căci ne să purificăm moravurile familiare, să sfințim familiara și prin jertfa și concurența așezămintelor înființate pentru educației române.

noastră este în noi; să se cultive familiile în sprigiul bisericii noastre și să vom avea viață de veac, precum veste ea într-o instituție (și dumnezeiești. Avensul e un șir de schimbări, aceasta schimbarea instituțiilor omenești, numai este același în eternitate neschimbat existent și un prezent infinit, în biserică și, prin lor sancționătoare, care ea și un izvor de revărsă lumina înțelepciunii și a de oameni pris „cei-ce stau în casa lui“. Fundațiunile, care s'au făcut în anul ortodox-român de la epoca Șaguniană sunt dovadă, că viu este sentimentul de neam în biserică ortodoxă română și la roadă multă, căci scris este: „dragostea se împlinește“

R. Ciorgariu.

Stările din Rusia.

Rusia de pe semne nu se va face lină când guvernul nu va împlini îndăduiele făcute. Aceasta e pricina răzmeriilor de acum. Se înțelege, că poartă să siluiască pe guvern, ca cât să ducă la îndeplinire cele făgă-

șămirile mai noi se pot vedea din știrile telegrame:

Petersburg. „Nowoje Wremia“ adă din Seber că printre rebeli s'au ivit nesînțelegeri. Căci părăsesc cazarmele sunt readuși cu cătuși. Săile cazarmelor sunt pline de trupuri să se unească cu revoluții. În

Siberia au apărut patrulare de revoluții care arestează pe mateloși, cari au trădat cauza revoluțiilor. Autoritățile au dat ordin să se aresteze patrularele.

Excesele comise la Wladivostok au avut un caracter atât serios de cum s'a comunicat la început. Căssie Chinezilor și ale străinilor au fost are. Generalul Linevici a dat ordin să se deplăteze din armată toți agitatorii sosiți din Rusia europeană. Din ordinul său vinovații vor fi aduși în fața unui consiliu de război.

Petersburg. Consiliul deputațiilor lucrătorilor a decis să siluiască printr-o grevă generală redeschiderea fabricilor închise la Petersburg și să înceapă în acest scop o agitație atât în orașe și în sate cât și în armată.

După zădărnici „Russ“ turbarile în Mandchuria cresc. La Chabin s'au arstat numeroși ofițeri și soldați. Răscoala s'a întins și în părțile limitrofe ale Siberiei.

La Sebastopol, locotenentul în concediu Schmidt a fost comandat ca revoluționar a crucișătorului „Ociokow“. Municipalitatea a cerut guvernului din Petersburg să ia măsuri pentru a protege orașului.

Moscova. Intregul birou al congresului țărănesc, care s'a închis a fost arestat. Printre cei opt arestați se află scriitorii Calkoff și Tann care au înlemnat pe țărani să nu aștept congres.

Samara. După „Agenția Westnic“ s'au produs turburări în închisoarea de acolo. Mai mulți deținuți au fost uciși, iar alții răniți.

Petersburg. Agenția Westnic zice, că Mesagerul Guvernului află că în urondismenul Schlüssel 600 de lucrători armați cu revolvere, cu paști și cu topoare, dintre cari 300 formează garda lucrătorilor, străbat stradele sub pretext de a apăra populațiunea, dar în realitate ei protejează pe revoluționarii contra poliției și contra trupelor.

După știrile ziarelor, di Witte a comunicat reprezentanților Zemstevunilor și municipalităților că este necesar a se încredința portofoliul internelor unui reprezentant oare-care al Zemstevunilor.

DIN ROMANIA.

Monumentul fraților Goleșu. După cum se știe sculptorul Hegel a fost însărcinat cu întocmirea proiectelor și execuția monumentului ce se va ridica în memoria fraților Golești.

Creditați funcțar rural a subscris suma de 500 lei pentru acest monument.

Suma a fost vărsată Comitetului monumentului, al cărui președinte este dl Eugeniu Carada.

Prima expoziție în țara noastră: S'a făcut în Moldova 14 Mai 1839. Ea s'a ținut în grădina Socola de lângă Iași, prin îngrijirea lui Gheorghe Asaf, a doctorilor Ciliac și Zota și a faimosului botanist Edel.

Fusea pusă sub patronajul principelui domnitor de atunci, Mihail Sturdza și nu cuprindea decât flori și plante exotice.

O dare de seamă despre această expoziție se găsește în „Albina Românească“ dela 14 Mai 1839.

Căile ferate române vor ocupa la viitoare expoziție un pavilion spațios.

El va cuprinde în total șase secțiuni, după numărul serviciilor dela direcția generală a căilor ferate.

Adunările populare din Bihor.

În săptămâna trecută, după-cum se știe, s'au ținut adunări populare în Hosasău, Cociuba, Vășcău, Beiuș și Ceica.

Toate s'au petrecut în bună rânduială și cu mare însuflețire și deși vremea era grozav de rea ear drumurile și mai rele, la toate adunările au luat parte mulți de Români, cărturari și plugari. E un semn bun acesta, care ne întărește în nădejdea că de azi încolo și Bihorul va trimite în sfatul (dieta) țării deputați români cu dragoste pentru popor.

La toate aceste adunări au fost de față și au vorbit și deputatul Dr. T. Mihali și Russu Șirianu.

Eată ce ni-se scrie despre aceste adunări.

Adunarea din Hosasău.

Joi dimineața (23 Noembrie) mulțime de călăreți și un șir de trăsură au plecat până la Tinea, de unde știam că vin la adunare deputații Dr. T. Mihali și Russu Șirianu, cari erau găzduți la avocatul Dr. Andrei Ilea. Ei au venit însoțiți de Dr. Ilea, Dr. Isaiu Ardeleanu, avocați, R. Barbu dela „Bihoreană“ și alți numeroși fruntași din Tinea. Au fost întâmpinați cu „trăiască“ și vorbire cărei a răspuns Dr. Mihali.

Adunarea s'a ținut în piața satului. Popor în număr mare, venit și din satele vecine. În numele celor ce au convocat adunarea a vorbit Dr. Ilea, foarte călduros și cuminte. Adunarea alege președinte pe T. Valda, bătrânul preot (de 80 ani) al satului.

Vorbesc rind pe rind Dr. T. Mihali și Russu Șirianu, deputați, Dr. D. Lascu, candidat de avocat ear Dr. Ilea citește hotărârile de a se cere sufragiul universal, dreptul de vot pentru fiecare cetățean care a împlinit vârsta de 24 ani și a se arăta încredere deputaților români ear lui Horti, deputatul (ungur kossuthist) cercului să i-se adăcă la cunoștință neîncrederea poporului.

S'a dat apoi masă, la care afară de domni susnumiți, au mai luat parte preoții Andrei Marțian (Ol-Gyepes), V. Popovici (Székelytelek), Aurel Roxin (Kávdád), P. Ardelean (Varsand), Ananie Serb (Görbed), apoi învățătorii Achimas și Moț (Tinea), I. Boțoc (Görbed), N. Popovici (Rózsafalu), etc. și numeroși țărani fruntași. Aici s'au rostit vorbiri din partea domnilor N. Popovici, (peste cinstea deputaților), Dr. T. Mihali (care a mulțumit pentru buna primire), Russu Șirianu (la cinstea poporului), Dr. D. Lascu (pentru preoți). Mare plăcere a pricinuit vorbirea economicilor fruntași Ioan Toderici (Hosasău), Ioan Berte (jude în Cavaș) și Daniil Veica precum și a dlui Dr. Ilea, care arătând păcatele trecutului, dat-a îndeamn de îndreptare pentru viitor.

Adunarea din Cociuba.

Vineri (24 Noembrie) s'a ținut adunare în Cociuba. Călăreți și un șir de trăsură li-a ieșit întru întâmpinare deputaților Dr. T. Mihali și Russu, și dlor D. Lascu, Dr. Ilea, Dr. Ardeleanu și Barbu, cari li însoțeau dela Tinea.

Adunarea s'a ținut în curtea bisericii. A deschis-o preotul satului și a presidiat-o protopopul P. Serb.

Au vorbit despre dreptul de vot și despre starea de plâns a poporului și a țării — deputații Dr. T. Mihali și Russu Șirianu, precum și Dr. D. Lascu.

Poporul i-a ascultat cu adevărată evlavie și nu se mai putea sătura de cuvintele pe cât de înțelepte pe atât de însuflețitoare.

S'a luat și aici hotărâre a se cere dreptul de vot pe seama poporului și a se vota deputaților români încredere ear celui ungar (Horti) neîncredere.

La casa preotului N. Popescu s'a dat apoi masă mare, la care afară de oaspeții veniți din Tinea au mai luat parte preoții Al. Pap (Căpâlna), G. Cherecheș (Petid), I. Cosma (Carasău), G. Beșan (F. Tot) V. Leucuța (Olcia), Sim. Leucuța (Kislaka), Al. Popovici (Olcia), învățătorii G. Dădulescu (Giris), D. Malei (Olcia), Ivante Dăgău (Căpâlna), D. Deac (Cociuba), V. Teuca (F. Tot).

S'au rostit și aici numeroase toast.

Adunarea din Vășcău.

Sâmbăta (25 Noembrie) lume multă s'a adunat la Vășcău și ieșise întru întâmpinarea deputaților Dr. Mihali și Russu, cari veniseră dinspre Beiuș, unde sosiseră (dela Cociuba) Vineri seara. Deputații erau însoțiți de Dr. G. Cosma, Dr. Ciordăș, Dr. C. Popovici, Dr. Aurel Lazar, Dr. Lascu, L. Boicas, N. Boicas, P. Grozdă, A. Stoinescu, Leonida Pop, Z. Moga și N. Zigre (junior). Un șir de trăsură i-a așteptat la hotar și i-a primit cu mare însuflețire.

Adunarea s'a ținut în piața mare, unde de pe o tribună înaltă, în fața unei mulțime de popor au vorbit: Dr. T. Mihali despre starea grea în care se află țara în urma neînțelegerilor dintre

Coroană și partidele ungurești și a arătat ce trebuie să facem pentru a ușura cel puțin soarta poporului român: *Russu Șirianu* a vorbit despre dreptul de vot al poporului; *Dr. D. Lascu*, în numele tinerilor români dela școlile înalte a spus, că tinerii se alătură cu dragoste la lupta ce s'a pornit pentru ușurarea sortii poporului, preotul *G. Bogdan* a celui hotărâre adunării: de a cere dela Dieta drept de alegere pentru toți cetățenii cari au implinit vârsta de 24 ani și a se arăta încredere deputaților români, — ceea-ce s'a și primit cu mare însuflețire.

După-oe *Andru Pop* (Cristior) a mulțumit deputaților pentru frumoasele lor vorbiri, președintele *Ath. Popa* (Câmpeni) a mulțumit poporului, că a venit în așa număr mare la adunare și l'a sfătuit ca în pace să se ducă la ale sale.

La ospătăria cea mare s'a dat masa. Au luat parte peste o sută inși, preoți, învățători, și economi fruntași. Ne-am putut însemna, afară de cei sus înșirați, numele următorilor preoți: *V. Pop*, protopopul tractului, *Moise Popovici* (Segiște), *Ioan Micula* (Poiana), *N. Cucu* (Zăvoeni), *P. Baicu* (Fănași), *Mih. Popovici* (Leheeni), *V. Teaha* (Sohodot), *Teaha* (Câmp), *T. Andru* (Dumbrăvani), *Al. Pelle* (Lazuri), *V. Nicoruța* (Rieni), *Tr. Cucu*, *Ilie Bursas*, *Miron Botișei* (Ștel), *N. Bogdan*, mare proprietar (Vășcău); învățătorii: *V. Sala* (Vășcău), *Toma Benchisian* (Ghighișeni), *G. Rugia* (Cusuș), *G. Neagu* (B. Lazuri), *Tr. Micloș* (Călugări), *M. Ciure* (Cristior), *C. Coste* (V. Sohodot), *Aurel Baicu* (Lunca), *T. Sabău* (Câmp), *Ilie Dușe* (Câmpeni), *Petru Popa* (Rieni), contabilul *Vesa* și alții.

Cel dintâiu cuvânt la rostul bătrânul preot *Ath. Popa* pentru îndelunga sănătate a *M. Sale*: au vorbit apoi pe rând: preotul *Moise Popovici* în cinstea deputaților, *Dr. T. Mihali* răspunde într-o vorbire politică arătând greșelile din trecut și de cari să ne păzim în viitor; *Russu Șirianu* vorbește în cinstea preoților și învățătorilor, și laudă lupta desfășurată de *Dr. G. Cosma*, *Dr. A. Lazar* și *Dr. I. Ciordaș*, acești bărbați tineri de frunte ai Bihorului. *Al. Pelle* (Lazuri) vorbește în cinstea tinerilor cu înaltă învățătură cari însoțesc pe domniile deputați. *V. Sala* pentru foile române naționaliste. *I. Bolcaș* răspunde în numele ziaristilor români. *Dr. Lascu* a vorbit pentru popor și în cinstea altui fruntaș bihorean: *Dr. C. Popovici*, *G. Bogdan* în onoarea dlor deputați, *Antal* (preot în Beiuș) în cinstea bătrânului preșident al adunării, țărânul *Lăpădat* pentru deputați ear *V. Sala* pentru dame.

O înflăcărată vorbire a ținut apoi *Dr. Aurel Lazar*, care a spus, că azi cercul Beiușului are mare serbătoare: se încredințează cu partidul național român. Leagă la suflet tuturor să lupte cu cinste pentru isbânda acestui steag.

Total s'a petrecut în cea mai mare veselie.

Spre seară iubiții oaspeți au plecat. Mulți din Vășcău i-au petrecut până în satul vecin, unde preotul *Andru Pop* a ținut o călduroasă cuvântare de despărțire, ear poporul umplea văzduhul cu strigătele sale însuflețite.

Adunarea din Beiuș.

Duminecă în 26 Noemvrie Beiușul a avut zi mare: dela 1881 nu s'a mai auzit adică în piața acestui orașel cuvântări românești în adunare politică românească și nici deputați români naționaliști n-au mai fost aici. E de înțeles, că piața Beiușului a fost plină de Români veniți din toate părțile ca să asculte propovăduirea evangheliei naționale. Tot așa: înțelegem, că Ungurilor nu le-a plăcut acest lucru. Au și încercat să tulbure măreția zilei, trimițând la adunare niște Unguri beți din Târcaia, cari dacă nu s'au ales însă cu capetele spare este a se mulțumi numai bunătății conducătorilor poporului român, căci aceștia au molcomit poporul furios de obraznicia câtorva golani bețivani.

Eată cum s'au petrecut lucrurile:

Adunarea s'a început la ora 1, printr-o vorbire rostită de părintele *Paladi* (din Feneș), care propune ear poporul alege de președinte pe veneratul protopop gr.-cat. *Antal* (din Beiuș).

Pe când vorbea dsa, niște Unguri beți din Târcaia (sat vestit de bătași) strigau ungurește:

Trăiască 48! Românii se înăbușă înăbușă însă glasul strigând: Trăiască nația românească!

Văzând fruntașii români obraznicia Târcaienilor, dintre cari unii abia se țineau pe picioare de beți ce erau, au spus solgăbirăului *Közöpeși*, să dea poruncă de a se îndepărta acei bețivi, cari întărâtând poporul, pot da pricină de tulburare. Solgăbirăul însă n'a vrut.

A început să vorbească *Dr. T. Mihali*. Unul din Târcaia strigă: „Vorbește ungurește, că nu ești în România!” Românii răspunseră iară cu un vifor de strigăte: „Trăiască nația românească!”... Ermând *Dr. Mihali* a vorbi despre starea din țară, alt Târcaian ear strigă: „Trăiască 48!”... *Mihali* răspunde: Trăiască, dar cel *aderărat*, care a dat popoarelor slobozenie ear nu al vostru, cari veniți aici să tulburați pacea și frăția și su vă place, când celelalte neamuri se sfătuiesc, în limba lor, asupra viitorului lor.

„Așa e, așa e, jos cu 48”, strigară Românii și unii săriă asupra Ungurilor care strigase. Erau să l' toque în cap dacă preoții nu mulcomeau pe Românii înverșunați.

Era luminos: solgăbirăul lăsa aceste obraznicii pentru a scoate pe Românii din răbdări, ca astfel să se pricinuiască încăierare și să i-se dea prilej să imprăștiie adunarea cu puterea. Tocmai de aceea Românii erau cu pază.

Mihali sfârși vorbirea îndemnând pe Români să țină cu partidul național român, ear nu cu stăpânirea care are astfel de oameni cum e și solgăbirăul, nici cu 48, care ne vrea petiros.

Russu Șirianu începu cu vorbe aspre împotriva nemernicilor cari vin să tulbure buna rânduială și strigă fiindcă și noi ne iubim neamul și limba. „Asta — zice — ne-vă învăț, fraților, ca să nu mai țineți cu păcătoșii căror frați li-ați fost numai până ce i-ați ajutat cu voturile. Acum când vrem să ne ajutăm pe noi, căci suntem sătul de făgăduială deșarte ale 48-iștilor. Eată, îi vedeți: apumegă de năcaz!”

„Așa e, jos cu 48” se aude strigătul poporului.

Dl *Russu* vorbește apoi despre votul poporului și arată cum chiar partidul lui 48, deși a făgăduit, nu vrea acum să deie drept de vot poporului.

„Rușine, jos cu ei”. — se aude strigătele Românilor.

Intr'astea un târcăian strigă «abzug». Zece de inși sar asupra lui cu bâte. Se face o încăierare. Sar la mijloc jandarmii și mai sosesc dela casa satului vre-o 20 geandarmi.

Erau clipe de temere că se va întâmpla varsare de sânge, căci solgăbirăul nici acum nu voia să îndepărteze pe târcăiani, ear poporul se înfuriase de atâta îndrăzneală. Abia l'au potolit, așa că s'a putut urma cu vorbirile.

Cea care mai mult a obosit să potolească pe Români și a înfruntat pe târcăiani nemernici a fost doamna protopopeasă *Antal*, care cu nespun curajiu sta în marea învălmășeală. Toți au admirat-o.

Dr. Ciordaș cu un glas care a pătruns la inimă, a osândit cu putere purtarea solgăbirăului și a geandarmilor cari ne aduc pe cap niște lăpădături să ne strice ziua. Dar noi nu ne-am lăsat și mai ales nu ne vom lăsa batjocorit în viitor, ci ne vom strfuge cu credință în jurul steagului românesc (lungi trăiască). «Știți — zice — că la alegerea de astă iarnă am ajutat pe oamenii stăpânirii. Vă mărturisesc însă cu inima deschisă că mi-e rușine de ce am făcut, căci azi sunt convins: nici un partid unguresc nu ni-e prieten, ci eată, vedeți, stăpânirea ne aduce pe cap jandarmi și bețivi, ear cei din partidul 48 ni-ar răpi și limba. Jurăm însă, că nu vom da-o ci cu toată puterea vom lupta pentru drepturile poporului, sub flamura partidului național (lungi «trăiască»).

Citește apoi hotărîrea adusă de a se cere votul pentru popor și a se arăta încredere deputaților români, ceea-ce poporul a primit cu mare însuflețire.

Poporul însă își arată dorința «să vorbească domniile noastre, căci nu ne nouă nici de jandarmi, nici de bețivi târcăiani».

Vorbesc deci pe rând: *Dr. Mihali*, *Russu Șirianu*, *Dr. D. Lascu* și *Lucian Bolcaș*, flețind poporul și îndemnându-l să se lupte în viitor și de partidul 48-ist și de ai stăpânirii să țină cu partidul român.

În deosebi *L. Bolcaș* arată, că în partid sunt bărbați cari — ca și *Dr. Mihali* *Russu Șirianu* — au stat în temniță pentru turile poporului.

Adunarea s'a sfârșit la orele 4, în locul celei mai mari însuflețiri.

La orele 5 s'a dat masă la ospătărie. Iuat parte afară de domniile arătați mai sus *Baba* din Oradia Mare, preoții: *Cuhandu* (B. D. Pap (Ujlak) *G. Kis* (Galány), *G. Ardelean* (B. Antonu Sărac (Cojdeni), *G. Cristea* (Förö), *Ter. Popovici* (Petriș), *D. Selă* (Pokola), *C. Foltuți* (Feneriș), *Bogdan* (Cris. M. Popovici (Segiște), *D. Popovici* (Germanu Popovici (Șiria), *Buleu* (Somoskes), *N. H.* (Curațele), *Cioara* (Bünșele), *S. Sabo* (Me. G. Roman (Meziș), marele proprietar *B.* (Vășcău), mai mulți meseriași din loc. *Dr.* rășan, profesorii *Stan*, *Buleu*, *Fabian*, *Bu.* *I. Cheri*.

Vorbiri au rostit protopopul *Antal* și *M. Sa*, *Russu Șirianu* pentru isbânda steagului național în Bihor.

Dr. Ciordaș, care a arătat, că azi Beiușului își serbează logodna cu partidul național, salută cu dragoste pe oaspeții veniți din țară. *Ant. Paladi* pentru deputații veniți din limineze poporul. *Russu Șirianu* citește numele de alipire sosite dela *Dr. Grozda* (B. și Terebenj (svini), *Novac*, *Boscai*, *Cacinea*, *Roșu* și *Perva* (Buteni) și *Dr. Coriolan* (Oradea-Mare) și amintește de lupta ce se va face la 5 Dec. în Hunedoara: dorește isbânda lui *Vaida* de Voevod (insuflețite «trăiască»).

Mai vorbește *Dr. Mihali*, *Dr. Lascu*, *B.* *Sala*, *Fabian*, *Dr. C. Popovici*, *I.* *Ant. Paladi* și *Lascu*, ear la urmă *Dr. M.* rostește o duioasă vorbire de despărțire.

Adunarea din Ceia

Des de dimineață (Luni) călăreții, cari trierau satul vestiau, că dinspre Beiuș vin curul de foc „deputații noștri”. La stație i-au așteptat avocatul *Dr. G. Popescu*, preotul *Ioan Corbuș*, *V. Pap* (Topa) și alți mulți. Preotul *buș* a ținut o prea frumoasă vorbire de bine nire căreia *Dr. Mihali* i-a răspuns cu mare căldură.

La orele 9 s'a slujit în biserica gr. or. a marea Sfântului *Doh*, luând parte căli numai încăput. Ear după aceea s'a ținut adunarea curtea bisericii.

Adunarea a deschis-o *Dr. G. Popescu*, tând, care este ținta luptei purtate de iubiții deputați români. President se alege *V. Pap* (vicepresident *I. Pap*, protopop gr. cat. (Drăgotari *Dr. G. Popescu* și *P. Bugar*, învățătorii (Tășat).

După potrivita și bine spusă vorbire *siduală* vorbește deputatul *Russu Șirianu*, mai d'o oră, arătând lupta dintre *M. Sa*, care să se dea drepturi poporului și dintre *Kossuth* *tovarășii*, cari nu vor să știe de drepturi seama noastră, ori că ar da drept de vot celor ce știu vorbi și serie ungurește.

Dr. T. Mihali într-o altă vorbire îndemna poporul să țină de aci încolo numai cu partidul național.

Dr. D. Lascu ține o inimoasă cuvântare în numele tinerilor români dela școlile înalte. *Inger Soliman* (ture ori ce este, dar a țean) citește românește de pe hârtie o vorbire despre sărăcia poporului și își arată părerea i-se deie poporului dreptul de vot.

L. Bolcaș vorbește cu mare avânt de bărbăție, ce trebuie s'oe dovedim în luptă, ear fel să ne arătăm vrednicii de drepturi. În vînța asta îi arată ea pildă de urmat pe deputații cei de față, cari au pălmit temniță grea lupta pentru drepturile poporului.

Citește apoi hotărîrea de a se cere la Dieta țării dreptul de vot, a se arăta deputaților români încredere iar lui *Demi* neîncredere, ceea-ce s'a primit cu toate glasurile.

Pentru cinstea noastră națională.

... și începutul nostru ni-s'a tăgădit, numele ni-s'a prefăcut, pământul ni-s'a lăsat, drepturile ni-s'au călcat în picioare numai pentru că n'am avut conștiința națională noastră, numai pentru că n'am avut curaj să ne întemeiem și să ne apărăm dreptățile», *zice marele Kogălniceanu.*

... și trăim în vechea noastră țară, pe care am brăzdat-o cu plugul și plămădit cu unghilele noastre mai mult, și mai de mult, decât orice altă nație... și sămănătura norocului nu răsare, nu ni-se înalță, pentru că conștiința națională ni-e amorțită... și legea e făcută de străini, cărora țara noastră e neînțeleasă... și cartea de noi nu ține seamă, *zice tânguitorul glas al poporului nostru...* și dacă nu voiți ca vâlul să vină din negurile uitării să fie aruncat peste noi... — poporul înțelenit de-atâta amar de vreme, trebuie desleptat... norii greoi, înăsturoși, cari au apăsât așa de zdrobitor, asupra voastră, trebuie risipiți... largul vieții noastre trebuie luminat... înviorat de soarele regenerării, *zice glasul vremii...*

Pe orizontul nostru, în zări depărtate, văd presemne de limpezis... și ca limpezisul să se facă senin mare, senin luminos-fulgitor, se cere o muncă strălucitoare și intensivă... *zicem noi.*

Fruntași între frunțași neamului nostru, reprins'au lupta pentru acest senin întregitor... Aprins'au tămăie de bună mișcă, în aerul mucegăit a așezămintelor întortură și tristă amintire: *luminarea și slăbirea țărânului, intrarea lui în locul ce e cuvine... în locul de cinste, să răsufle ușor «acela» care a dus prin întunecul vremurilor pe umerii lui comoara simțată, care alcătuește mândria noastră națională: limba și legea străbună, să se rupă și el din rodul pământului, înroșe de sudoarea și sângele lui... din rodul pământului apărat și păstrat cu atâta dragoste și îndărătnicie în cursul vremilor de încercări...* Deci arătatu-ni-au calea răsturnată, ce duce la deșteptarea conștiinței noastre naționale... și dator suntem a intra totii în șirul luptătorilor, dator este fiește cine din noi a contribui la aceasta luptă în măsura facultăților sale individuale-spirituale. Pentru că este fiecare a jertfi foloasele personale, a înălțura iubirea de sine — în fața înălțurii iubirii de neam... Dator este fiecare a lucra din răspuțeri, pentru repararea destrămăturii noastre naționale... Da, suntem... să pămăntăm sămănătura ogorului nostru național, căci la din contră... dacă curajul se va stinge, va peri, lăsând în urmă urzicilor, ori altor buruieni uricioase trăind-se iarăși nourii năpraznicii cu desăvârșire trănietelor înfricoșate...

La muncă deci... fie care în rândul mării sale...

Cuvioși părinți! Preoți români! Voi sunteți sarea pământului. Amvonul este țelul vostru... și amvonul este școala cea ascultată. Voi puteți face din turma îndințată voaună, ce voaună vă place, în-ținat cum gospodina pricepută, poate da orice formă aluatului din mâinile ei. Preoți români! ca acest aluat eșit din mâinile voastre, să fie cu pricepere frământat și bine copt... Grijiiți ca la sfârșitul vostru să puteți zice cu apostolul: «luptă bună m'am dat, curgerea am împlinit»...

Dascăli, învățători români! voi sunteți călăuzii... voi sunteți artiștii neamului,

putem zice sunteți sculptorii desteri, cari cu mâna dibace, din materia dură sau fină, moale s'au tapana, alcătuesc figuri după placul lor, asemenea și voi, din mlădițele fragede încrezute voaună, puteți forma, puteți crește deoparte naționaliști infocați, cărora mai scumpă li este limba străbună, de cât viața... de altă parte însă puteți crește din trântit cozmopolitii acet moderni... cărora înainte de toate li este interesul personal, interesul lumesc și... blidul de linte... Dascăli ai neamului! împliniți cu sfințenie și abnegațiune misiunea grea, dar nu se poate mai frumoasă... — ce va croi destinul — de a sădi de a ultui în inimile fragede, simțăminte înfocate... simțăminte bune...

Advocați, medici, funcționari români! Voi sunteți grăniterii, voi sunteți străjerii, paznicii hotarilor neamului... în sus. Chemarea sublimă a voastră este, de a pune pedeci, de a pune capăt invaziunilor inimice, îndreptate poate, contra poporul... Tânguirea, vaetul poporului, bate la poarta minții, la poarta sufletului nostru, cercând intrare... Deschideți sufletul vostru înaintea acestui glas... și nu suferiți a se pune pată pe numele lui, care este și al vostru. Lăsați, ca din frumosul vostru suflet, să răsare fericirea fratilor vostri... și atunci așezămintele cele nouă și drepte, însușit va răsplăti munca voastră...

Să ne punem la rând cu toții, puțină ne este dată, numai voința firmă ne mai trebuie... și de forma punerii în lucrare, a acestei voințe, atârână cinstea noastră națională... să ne punem la muncă cu toții... una să fim în cugete și simțiri, că numai așa ne vom putea împărtăși de sfânta împărtășenie a cinstei neamului nostru...

Iar cine nu va lua parte la unirea aceasta de cugete și simțiri... cine se va abține, sau retrage dela munca înălțătoare de suflete... acela e dezertorul flămurei pe care sfânt jurământ a pus... deci e lașul urgisit și înfierat de fiecare inimă cu simț...

În jurul flămurei desfășurate cu emblema: «*pentru cinstea noastră națională*», în numele Domnului, să vedem adunată toată suflarea românească... și Domnul puterilor biruință ne va da.

Ioșif Târău.

Sanatoriu în Orșova.

În vara anului curent s'a constituit în opidul nostru Orșova despărțământul sanatoriului, care s'a fost înființat sub protectoratul Alteței Sale ces. și reg. a archiducului de pie memorie Ioșif și e menit a stârpi acel flagel mare și îngrozitor, ce de veacuri hântue omenimea prin morbul numit „tuberculosă“.

E constat cu date statistice, că numărul acelor nefericiți, cari sufar de tuberculosă, să urcă — horribile dictu — numai în Ungaria la 70—75 mii pe an și e un interes general a pune umăr la umăr, îngrijindu-ne de cel atacați de această boală, care până în timpul cel mai de aproape nu a avut alt leac, decât cum se zice — „sapa și lopata“, spre a le reda sănătatea sau cel puțin a le alina durerile.

Cred, că un scop mai sublim, mai nobil și frumos nu se poate închipui decât aceasta!

Înființarea și constituirea despărțământului cu sediul în Orșova s'a făcut la inițiativa mult stimată doamne Ema Ritter, soția prim-magistrului silvanal de stat din Orșova, o femeie simpatică de model și de o cultură mare, care n'a cruțat nici timp nici osteneală spre a realiza idea înființării despărțământului.

Acest despărțământ ținându-și prima sa adunare generală în 12 Noemvrie a. c. st. n. în sala de desemn a școlii de stat din loc, la care au

luat parte 25 membri ordinari, doamna Ritter în calitate de presidentă a despărțământului înainte de toate deschide adunarea cu o vorbire înțeleaptă și plină de spirit, din care transpiră mai virtos iubirea de aproapeși, accentuând, că astăzi, în era ateismului și egoismului, sanatoriul e de o importanță deosebită, pentru că ne arată, că totuși mai există oameni, din al căror suflet n'a perit încă simțul bun și nobil, ce ne îndeamnă la fapte frumoase și înălțătoare.

În vorbirea sa amintește mai departe numele acelor marinimoși concetățeni, cari fără deosebire de confesiune și naționalitate au binevoit a contribui cu obolul lor, făcând în special elogii preoților, cari s'au subscris ca membri, în frunte cu veneratului și neobositului nostru protopresbiter Mihail Popovici din Orșova, ca vice președintele despărțământului, care a dat întru toate sprijinul său moral.

Între colecții de membri amintește d-na Ritter în vorbire mai vartos pe d-ra Gabriela Erdeki și pe Dr. Ioan Popovici, avocat în Orșova, ca atari, cari au dezvoltat un zel și diligență extraordinară și au escelat câștigând cei mai mulți membri.

Această vorbire clasică, al cărui cuprins pătrunzător ne-a pus pe toți în uimire, cu considerare la numărul însemnat al membrilor români, a fost interpretată mai întâi în limba română prin graiul d-rului Ioan Popovici, avocat, iar după aceea în limba germană de doamna Franț.

După aceea s'a citit raportul secretarului Dr. Alexandru Nagy, din care se vede, că despărțământul are peste tot până acum 257 membri, între cari sunt 235 ordinari cu taxă anuală de 4 coroane, 17 extraordinari cu taxă anuală de 2 cor. și 5 spriginitori cu taxă anuală de 100 cor.

Acest raport s'a luat spre știre precum și raportul casarului Nicolae Reutter.

Urmând al 4-lea punct din program, se aleg ulteriormente cu unanimitate de membri în comitet domni Constantin Burdia, președintele comunității de avere, Ioan Popovici, directorul casei de păstrare în Mehadia, Deac din Caransebeș, Stefan Rohner și doamnele Franț și Gabriela Erdeki în locul acelor, cari nu au primit alegerea efectuită cu ocaziunea constituției.

După aceasta s'au făcut mai multe propuneri atât din partea presiului, cât și altor membri și anume pentru aranjarea unei petreceri în favorul sanatorului: pentru a se recerca Dr. Ioan Popovici avocat spre a publica decursul adunării generale și în foile române, pentru a se publica „per estensum“ vorbirea frumoasă a doamnei prezidente în foile locale; pentru a se vota mulțumită protocolară d-lui Constantin Burdia din motivul, că a câștigat 2 membrii spriginitori; pentru a se vota un ajutor de câteva coroane servitorului școlii, care îngrijește și încălzește sala ședințelor, în fine presiul propune ca adunarea generală în fiecare an să se țină în luna lui Noemvrie.

Toate aceste propuneri primindu se cu unanimitate și nefiind alte obiecte la ordinea zilei, doamna prezidentă declară adunarea de încheiată.

Orșovanu.

CONVOCARE.

Toți românii din jurul Oraviței sunt invitați la o

Adunare populară

ce se va ține în Oravița la 10 Decemvrie n. c. la orele 12 din zi. Pe piața mare dinaintea morii de foc. Cu următoarea

Ordine de zi:

1. Situația politică generală.

2. Concluz asupra votului universal. Din conferința pregătitoare, ținută la 16 Nov. 1905.

Dr. Liviu Cigăreanu, Gheorghe Jianu,
Dr. Petru Corneanu, Dr. Ion Nedelcu,
Dr. Mihail Gorșanu, Alex. P. Popovici,
Ion E. Târău.

— **Bihorul se deșteaptă.** La 23 Noembrie v. a. c. s'a ținut alegerea unui membru congregational în cercul Borodul-mare și spre cinstea românilor a fost ales cu mare majoritate înv. Aron Bulzan față de omul stăpânirii Samueli Palády rom. de origine și față de candidatul kossuthist: deputatul dietal a cercului, Farkasházy Zsigmond.

E de observat ca contra candidatului român a lucrat cu mult foc cunoscutul preot grecat. Ij. Klintok János, care nu s'a rușinat față a cortesi pentru deputatul kossuthist Farkasházy Zsigmond.

Tot așa a făcut și părintele gr.-or. Ioan Câmpian din Bernea, care așa se vede secundează pe colegul său unit de acolo Kl., lipsind atât dela acea alegere cât și dela adunarea din Bratec. — Cinste se cuvine părintelui Simeon Butiri, înv. Ioan Butiri, G. Groza, Al. Drimba, Andrei Bulzan și Ioan Antonescu, cari s'a purtat ca români adevărați. Aceasta alegere să zice a fi primul rezultat a vorbirii dlui Russu ținută la Bratec. Deie Dzeu să urmeze și altele.

— **Distincțiune.** În ziua de 2/15 Octomvrie s'a efeptuit prin P. S. Sa Ioan I. Papp, sfințirea sionului măreț din Cheresig.

Bunul nostru Episcop, coboritu-s'a cu acea ocaziune la credincioșii săi, spre a-le frânge pânea vieții și a-le picura în suflet mirul dragostei creștinești. În inimile muncite de șnucium și pline de desădăjde sămănat-a Prea S. Sa simburii tării, din cari să resară spicele mângăeii pentru poporul, peste care în anul trecut s'au întins flăcările îngrozitoare, schimbând clădirile din jurul bisericii în scrum.

În câteva ceasuri mărețul turn s'a mistuit de flăcări, iar casa parohială și clădirile de-o fugă dela ea, au fost prefăcute în cenuse.

În fața acelei privelește ce-a stors lacrimi și din oameși cu inimă de stâncă, — păstorul sufletesc al comunei, veteranul *Dimitrie Albu*, nu și-a pierdut cumpeniala, ci pus-a mâna pe toiagul apostolic și a cutrierat comitatul în lung și în lat, strângând dinarii, din cari s'au ridicat (în parte) iarăși lăcaș sfânt lui Dumnezeu, și casă parohială, coperiș pentru apostolul ce a bătut văile și câmpiile pentru iubiții săi credincioși.

Prea S. Sa bunul nostru Episcop Ioan I. Papp, convingându-se în persoană cu ocaziunea sfințirii bisericii (cum sună actul P. Sale Nr. 99 1905 24 Oct. v. 6. Noembrie n.) despre zădul apostolic vedit de susamintitul părinte, care de 54 ani servește altarul Domnului, — s'a allat îndemnat a-l distinge cu *brâu roșu*, pentru deosebitul interes față de afacerile bisericești. Părintele distins pentru serviciile sale, în puterea cuvântului este vrednic de plată, căci cu zădul său de albină, a făcut în timp scurt Sion măreț și casă parohială, fără ca credincioșii să fi contribuit cu un filer măcar.

Deie Dumnezeu să se înmulțească pe ogorul diecezei noastre zări apostolești de felul celeia sus amintite, ca așa să putem privi în viitor cu nădejde și siguranță deplină în ochii primiejdiei.

Resplătească-i Dumnezeu ostenelele prin zile senine până la adânci bătrânețe.

Ioan Fortună.

— **Regele Greciei în Viena.** În zilele acesteia regele Greciei va sosi în Viena, unde va sta o săptămână. Visita nu va fi de natură oficială, dar cu toate acestea se va întreține în vorbiri politice cu regele nostru și cu ministrul Goluchowski.

— **Prelegeri cu scopticonul.** La institutul nostru ped. teologic, dl profesor de naturale, Nicolae Mihulin a ținut Joi sară o interesantă prelegere cu scopticonul despre călătoria dela noi la Venetia. Venetia însăși cu cele mai însemnate edificii; la fine s-a mai vorbit despre câte-va lucruri de artă.

— **Alegeri comunale în Blaj.** La alegerea pentru consiliul comunal, ce s'a făcut în Blaj Mercuri în 22 Noembrie, după cum scrie „Unirea“, a reușit lista română, alegân-

du-se pe 6 ani d-ni: Gavril Precup, Dionisie Trifan, Gheorghe Munteanu, Dr. Ambrosiu Chețianu și a A. C. Domaș. Suplenți: Vasile Solomon și Ilie Mircea. Pe trei ani: dl Petru Ungureanu. Lista străină — scrie „U.“ — cu toate opiniile unora și cu toată lipsa de interes a altora — a căzut.

— **Pentru congres** în Vinga a reușit E. Ungureanu, iar în Timișoara P. Rotar.

— **Dela congregația comitatului Sibiu.** Joi s'a ținut congregația extraordinară comitatensă la Sibiu, în care au fost realeși cei 10 membri demisionați ai comisiei administrative. Între cari și membrii români, P. Cosma și dr. Liviu Leményi. Dl Nicolae Ivan a făcut declarație în numele clubului român, în favorul votului universal fără restrângeri și cu votare pe comune. Dni Neugeboren, dr. Wolf și I. Konnerth au criticat cu asprime procedura comitetului suprem în afacerea ordonanțelor maghiarizatoare ale ministrului de culte și instrucțiune publică. Tot în această congregație s'a primit propunerea lui Neugeboren, ca rugarea comisiei administrative de a se acorda remunerațiune în scopul promovării limbii maghiare să nu se ia în considerare, ci să se pună simplu la arhivă.

— **Apel.** Voind să pun în lucrare „Dicționar geografic“ al comitatului Arad: dar lipsindu-mi puterile și timpul ca să cercetez toate comunele — lucru care cere luni de zile — apelez la bunavoința fraților colegi și a domnilor preoți din comitatul Arad, ca să binevoiască a-mi răspunde la următoarele întrebări: 1. Care e numele comunei în prezent și care a fost în trecut? 2. Câți locuitori are și de ce naționalitate? 3. E comuna veche ori e colonie, cam din care an? 4. Este comuna originală, ori e colectivitate de cătune (es. Agris, din satel mică Agris, Almas Budfalu și Ternartas) Seleus, din Cigirel și Seleus etc.) sau sate mici împreunate? 5. Ce ruine se află în hotar? 6. Proprietatea din hotar e numai a satenilor ori și dominială? 7. Sunt în hotarul comunei: bdi (mine) ori stabilimente industriale? 8. Ce râuri ori văi trec prin comună sau hotar?

Rog mai departe a mi-se trimite — dacă se află la dispoziție — poze cu tipuri țărănești câteva de pe Murăș, de pe Criș, de pe Luncă și de pe câmpia din jurul Aradului, cari de vor reesi, vor fi intercalate în text.

Mulțumim înainte pentru bunavoință, semnenez cu stîmă

Maderat, Nov. 1905. Petru Vancu.

— **Rege în mijlocul savanților.** Regele Carol al Portugaliei s-a bucurat de o mare cinste cu ocaziunea călătoriei sale la Paris. Regele care foarte se ocupă cu științele naturale a donat muzeului natural din Paris întreaga lui colecțiune de pești, care este una dintre cele mai bogate.

Savanții din Paris ca recunoștință au ținut în onoarea lui o ședință festivă în sala pompoasă a muzeului. În aceasta ședință s-a arătat înaintările făcute în Franția pe teren științific în ultimii ani.

Primirea regelui s-a făcut din partea directorului muzeului, prin o vorbire de bună primire, după aceasta profesorii și-au început prelegerile lor.

— **Serate literare la Blaj.** Harnicul comitet al reuniunii femeilor române din Blaj a decis și în anul acesta aranjarea unui ciclu de serate literare, de toamnă, târziu, când ne apropiem cu pași uriași de iarnă. Puteri intelectuale, mulțumită cercului, avem în abundență în mica noastră Roma, astfel că e o adevărată emulațiune între disertanti, declamatoare, cântăreți și cântărețe la pian. Mulți favoriți ai muselor își au aici caibușorul. Prima serată s'a ținut Duminecă seara în 19 Nov. Și-a dat întâlnirea aici cel mai frumos și ales public din Blaj. Sala festivă a casinei prezenta un caleidoscop interesant de dame, domnișoare și domni iubitori de artă și de tot, ce e frumos și folositor. Și salutau cu drag stringându-și mâna, de bun întâlnit. Programul seratei a fost următorul:

1. Disertațiune de d-șoara profesoară Elens Simion. Ne-a vorbit despre „Emaniparea femeii“ arătându-ne cauzele acestui fenomen cultural, care în apusul Europei a luat aiăta avânt. Ne-a arătat mai departe întru cât femeia română să poate abipi de aceasta mișcare feminină și întru cât este datoră să-și vază de interesele proprii. A fost ascultată cu interes și feliicitată.

3. Ilustrațiunea română de Karasz cântată la pian de d-șoara Cornelia Deac. A fost cu drag ascultată și admirată prin furtunoase aplause. E o bucată admirabilă pentru concerte românești și a fost predată cu o dibăcie vrednică de toată lauda.

2. Mama de Haralamb G. Lecca declamată de d-șoara Silvia Negruț. Atăta dramatism cuprinde poezia și așa de lin a fost predată, încât a înduioșat publicul.

4. O rămăi, de Eminescu, melodie de V. Șerban cântec solo de d-șoara Mili Cristian, ne-a încântat neșpus de mult. Cântăreașă posedă o voce plăcută și puternică și a cântat cu multă simțire.

Serata a continuat cu un dans vesel, ce a ținut până către miezul nopții. Ne-am depărtat cu cele mai plăcute impresii dela 1 serata așteptând cu mult dor și tainice simțiri a 11 serată la 2 săptămâni după cea de întâi. *Sel.*

— **Demonstrațiuni socialiste.** Socialiștii din Budapesta au hotărât, ca în 19 Decemvrie cu ocaziunea deschiderii parlamentului să facă nouă demonstrațiune cu mult mai mare ca cea din rândul trecut. Agitația pentru sufragiul universal deja s-a început. Aproape 200,000 de placte au pus pe păreții străzilor din Budapesta

— **Status.** În urma unei conferințe ținută, în palatul Dogilor fiind de față regele și regina Italiei, Robert dela Sizerrane, asupra lui Ruskin, istoricul Venetiei, s'a format la Londra un comitet care să sprijinească propunerea contelui Zorzi d'a ridica în Venetia un monument lui Ruskin.

Ar fi, în cazul acesta, prima statuie ridicată într-o țară unui scriitor străin pentru că a scris bine de ea și de orașele ei.

— **Ziar în Basarabia.** Partidul naționalist din Basarabia a decis să facă să apară, la Chișineu un ziar în limba română intitulat „Viața Nouă“. Primul număr al acestui ziar va apare peste două săptămâni.

— **Înmormântarea lui Virgil Cosma** s-a făcut cu mare pompă, după cum să cade a petrece la cele eterne pe un tânăr, care lasa adânci regrete în inimile tuturor.

Serviciul dumnezeesc al înmormântării s-a făcut de către patru preoți, în biserica gr.-or din Beiuș. Cuvântarea funebrelă a ținut-o dl părinte M. Popovici, cu atât sentiment și în duioșare, încât a stors lacrimi de durere dela publicul întristat.

Cortejiul de aici a fost dus la mormânt și aici înainte de ce ar fi fost îngropat pentru veci tânărul în teologie Petru Mărșeu a ținut o frumoasă vorbire de adio.

Responsuriile funebrale au fost executate cu multă precizie din partea corului studențimei sub conducerea dlui Mihai Cosma.

Seminarul teologic a fost reprezentat prin teologii Petru Mărșeu, Florian Goina și Nestor Blaga.

În veci fie amintirea lui!

— **Morminte de pe vremea Romanilor.** În Zalaszántó pe pământul lui Lázár Miksa cu ocaziunea săpării, lucrătorii au dat de urmă de morminti. Proprietarul îndată a oprit lucrul și a trimis după archeologul Darnay Kálmán, care a început să sape pe lângă morminte. A aflat două morminte, a unul luptător și a unul femeie. S'au mai găsit un ulcior pentru apă și un vas pentru ținare de unșori fine miroșitoare și o ladă de fier. Mormântul fetei e pe deplin neatins și întreg. Cele aflate au fost donate pentru muzeul din Siimeg.

— Domnului Müller Albert, Budapesta. V. Vadasz u. 12 K. Am primit crucea inventată de d-voastră și vă rog a primi nenunțările mele multămiri din inimă pentru ea, de oare-ce în vederea prin invențiunea d-voastră a venit tămăduirea mea. Rog pe bunul D-zeu să vă binecuvinteze pentru ea. Cu distincă stimă Dirkits Mátys. Această scrisoare a primit-o adresatul ca inventatorul crucii electro-magnetice R. B. nr. 6967, care are un efect deosebit vindecător contra reumat, afecțiunilor astmatice, tîuituri de urechi, gârșituri de inimă etc.

— S'a deschis pravălia cu coloniale și fructe de tot felul, asortiment bogat și prețuri moderate: *Baumann Rudolf*, Arad, colțul străzilor Lázár Vilmos și Zrínyi.

Convocare.

Subsemnatii prin aceasta convocăm, pe tot Românii și Sârbiți din comunele Vlaicoveț, Rețișor, T. Pauliș și jur, care aderează la principiile politice ale clubului naționalităților din Parlamentul țării la o

adunare populară

în comuna Vlaicoveț,

circul electoral Moravița (Timiș), care se va ține în 4-lea Decembrie n. 1905 la orele 2—3 în fața bisericii gr-or-român, sau de va fi timp ploios în ospătăria lui „Hemberger“ strada principală, cu următoarea:

Ordine de zi:

1. Constituțiunea;
2. Pronunțarea asupra situațiunii politice
3. Sufragiul universal:

Vlaicoveț, la 22-ica Nov. st. n. 1905.

Convocătorii:

Din Vlaicoveț: George Popovici preot, Ica Iorgoviciu proprietar, George Popoviciu învățător, Mihai Andrei învățător, Nicolae Neelcu econom, Paulu Albu econom, Radu Roman econom, Marcu Rabor econom, Meilă Breche econom, Nicolae Aibu econom, Moisa Ana econom, Jivoiu Ulman econom, Iovan Ciugea rotar, Panta Jurca econom, Iliă Caragea econom, Alexa Ulman econom, Teodor Ulman econom, Ioan Mătușa econom, Vasa Ienci Chiilă Dragoi

Din Rețișor: Teodor Rabagia învățător, Olimpiu Radulea învățător, Petru Roman, econom, Petru Curia econom, Iliă Mara econom, Iovan Voinea econom, I. Voaniantu Mițe econom, I. Doneceaseconom, Adam Greonant econom, Alexa Luca econom, Ioven Mintă econom, Dișitrie Luca econom, Stefan Miclen econom, Iuzman Jurca econom, Florea Carcea econom.

Din Pauliș: Stanica Mihailovici preot, Mata Polanov ec. Tima Nicolajevici ec. N. Butyiancy con. Rada Gvozdenov econom, Nikola Bozstic econom, Pera Milosev econom, Nika Nikolaevici econom, Zsiva Zsivic econom, Koszta Mihailovici econom, Mladen Cacic econom; Vasza Mikic econom, Zsiva Butyiancz econom, Laza Komesilor econom, Szvetozar Todorov econom.

Bibliografie.

A apărut în editura institutul grafic „Mihailovici“ din București (România) următoarele cărți:

„*Trădăria*“, de I. Manolache-Holda . . . Cor. 1.50
 „*Marin*“, de N. Petra-Petrescu . . . „ 1.50
 „*Bătrânii*“, de Em. Gârleanu Emilgar . . . „ 1.50
 „*Povestiri din copilărie*“, de Eugeniu Boureanu . . . „ 1.50
 „*Redințe, poezii*“, de St. O. Iosif . . . „ 1.50
 „*Chipuri dela Mahala*“, de N. N. Beldiceanu . . . „ 1.50
 „*Poesii Postume*“, ediție nouă, de M. Eminescu . . . „ 1.50
 „*Fragmenta*“, de Il. Chendi . . . „ 2.50

La „*Tipografia Nouă*“ din Orăștie (Szász-Tos) a apărut: „*Ego*“ poesii de V. Bontescu.

La administrația ziarului nostru „*Tribuna*“ se află de vânzare calendarul „*Poporului Român*“, prețul 40 fil. plus 10 fil. porto.

La cerere trimitem momentan.

A apărut la instr. de arte grafice „*Iminezu*“ (București, Bulevardul Elisabeta nr. 6, România): Fiica lui Radu-cel-Frumos, de Elgar Th. Astlan, cor. 3.

A apărut în editura institutul tipografic „*Luceafărul*“ (Budapesta, Str. Molnár Nr. 10) următoarele broșuri:

Trăitul nostru, de Ion Ciocârlan . . . Cor. 1.50, Rom. Lei 2.—
 Nuvele, de M. Gorkiț, tradus de H. Petra-Petrescu . . . „ 1.— „ „ 2.—
 Költemények, Coșbuc G. tradus de Révai Károly . . . „ 1.50, „ „ 2.50
 Ramuri, de Z. Bârsan . . . „ 2.— „ „

La administrația „*Tribunei*“ să află de vânzare următoarele cărți:

„*La Roma*“ de Russu Șirianu Cor. 2.— plus 10 fil. porta
 „*Povestiri și schițe*“ de S. Secula 1.— „ 5 „ „
 „*Nuvele*“ de Emil Zola Cor. 0.40 „ 5 „ „
 „*Seolarul declamator*“ „ 0.50 „ 5 „ „
 „*Stropi de roșu*“ „ 1.— „ 19 „ „
 „*Aur*“ Const. Hodoș „ 1.50 „ 10 „ „
 „*Telegrama*“ farză în 3 acte „ 0.30 „ 3 „ „
 „*Carmen Sylva*“ de Vojeu „ 1.— „ 5 „ „
 „*Amicul Poporului*“ T. Vuculescu „ 1.— „ 10 „ „

ECONOMIE.

Arad, 1 Dec.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 30 Nov. —

Incheierea la 12 ore.

Grâu pe Aprilie 1906 (100 clgr.) 17.14—17.10
 Secară pe Aprilie . . . 14.26—14.28
 Orz pe Aprilie . . . 14.14—14.16
 Cucuruz pe Mai . . . 13.64—13.66
 Grâu de toamnă pe 1906 . . . 16.74—16.76

Incheierea la 5 ore

Grâu pe Aprilie 1906 . . . 17.12—17.14
 Secară pe Aprilie . . . 14.18—14.20
 Ovăs pe Aprilie . . . 14.10—14.12
 Cucuruz pe Mai . . . 13.64—13.66
 Grâu de toamnă pe 1906 . . . 16.74—16.76

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:
 3500—4000 măji metriche grâu cor. 7.90—8.10
 260—280 „ „ cucuruz 7.40—7.50
 Semnare nominală: secară . . . 6.40—6.50
 „ „ orz: 7.00—7.20
 „ „ ovăs: 6.20—6.40

Piața din Arad.

S'au vândut: (100 klg.)
 1200—1400 măji metriche grâu cor. 15.80—16.20
 180—200 „ „ cucuruz „ 14.60—14.90
 Semnare nominală secară: 12.80—13.00
 „ „ orz: 14.00—14.40
 „ „ ovăs: 12.60—12.80

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare . . . cor. 158.—
 „ „ „ mic . . . „ 160.—
 „ brut „ mare . . . „ 156.—
 „ „ „ mic . . . „ 158.—

Tîrgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chgr. — fil.; bătrîni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chgr 132—133 fil.; Calitate sîrbească: grei, părechea peste 260 klg. 131—132 fil.; mijlocii părechea 240—260 chgr. greutate 130—132 fil. Ușori până la 240 kgr. 120—122 fil.

In absența redactorului responsabil: Petru E. Papp.

Editor-proprietar: George Nihla.

„Cassa de păstrare în Merceurea“ societate pe acții.

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de

practicant

la »Cassa de păstrare în Merceurea« societate pe acții (com. Sibiu), se publica prin aceasta concurs cu termenul de 15 Decembrie 1905.

Reflectanții la acest post, carele va fi dotat cu un salariu anual de 720 coroane, au se documenteze absolvarea unei școli comerciale.

Postul e a se ocupa la 1 Ianuarie 1906.

Direcțiunea.

Practicant farmacist

voește cu învoirea șefului seu

ași schimba postul

din un sat în o farmacie în un orașel sau în un oraș mai mare.

Informațiuni la administrațiunea »Tribunei«.

Un comis român

perfect în bransa coloniialelor cu cunoștința limbelor ardelen; precum și un »învățacei« cu cel puțin 4 cl. gimn. sau reale se angajează imediat la Dnul

VICTOR ONIȚIU.
comersant în Sibiu.

Vânzare de casă și pământ

Din mână liberă și fără greutate voesc a vinde averea mea din Socodor (Székudvar, com. Arad), care constă: din una casă cu 2 chilii, cuină, podrum și camară, cu o grădină pentru legumi, apoi grajd, colnă, staul, cocină la nr. 2 și o fântână; ca estravilan: 44 jughegere à 1100 — pământ, arător nou, camasat în un loc aproape de comună, și după acesta nimaș pentru 9 capete și apoi 3 vii (pământ arător).

Dimitrie Roitan,

Socodor, Nr. 542.

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. publicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot capăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

000 Seară de seară muzica cea mai bună dilectează pe oaspeții mei. 000

Serviciu prompt, curat și conștientos. 000 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restauratier.

Asigurări contra focului: case, bucate, mobile, vestimente, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCII GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primesc oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal, — și le efeptuesce pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. In ramul vieții: capital cu termen fix, rente, zestre pentru fetițe, capital de înăprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—100 cor. se plătesc la moment in ziua morții întâmplată.

2. In ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.

3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, recvisite ș. a prin spargere:

4. Contra grindinei: grâu, seară, orz, cucuruz, ovăz, viță-vină, plante în câmp: căneapă, in, hîmă, nutrețuri, țesături ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturele noastre locale și cereuale mai în fiecare comună și direct prin

Agentura principală „TRANSSYLVANIA“ in Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 399.

Asigurați contra grindinei: cucuruzul, grâul, seara, ovăzul și toată economia!

Asigurați: viața, zestre, capital de înăprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Asigurați contra furaturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!

BCL Cluj / Central University Library Cluj

Annun!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad, — strada lemnului (Fa-utca) — No. 1. o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunând de mijloace îndestăltătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austroungaria, Germania și America o o
mă adu în plăcuta poziție a produse și servi pe onoratal public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă prețurile cele mai avantajoase. o—o—o

In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfărâmătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciurari, pluguri (Șoitana), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țigărișii miei și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinăriiilor sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treacătoare, motoare de benzin, petrolou, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparaturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit

o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o

Serviciul prompt și conștientos!

Unde se adună Românii? La hotel „Palatin“

care e aranjat din nou în modul cel mai modern, cu odăi curate, foarte elegante și foarte efine.

Unde e locul de întâlnire al inteligenței române în deosebi?

In restaurantul hotelului „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți căpăta bere veritabilă de — Schwechat?

In restaurantul „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți afla, în Arad, cele mai bune vinuri și beuturi?

In restaurantul o o o o „La Palatin“

Unde poți căpăta, în Arad, cele mai bine gătite mâncări?

Tot la „Palatin“, la restaurantul lui Ignatie Pașca!

Și tot acolo, în fiecare Sâmbătă, se capăta cîrnați proaspeți și carne de porc. Abonamente se fac cu prețuri din cele mai convenabile.

Serviciul prompt și conștientos!